

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 143/2016
03.03.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Горана Чавлине, Драгана Аћимовића, Радослава Петровића и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Иваном Тркуљом Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног В.П. и др, због кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног В.П., адвоката О.П., поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Шапцу К 555/2014 од 06.04.2015. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 430/15 од 09.09.2015. године, у седници већа одржаној 03.03.2016. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног В.П., адвоката О.П., поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Шапцу К 555/2014 од 06.04.2015. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 430/15 од 09.09.2015. године у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Шапцу К 555/2014 од 06.04.2015. године, између осталог, окривљени В.П. је оглашен кривим да је извршио два кривична дела пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. КЗ, за која му је суд најпре утврдио појединачне казне затвора у трајању од по једне године и шест месеци, па га је затим осудио на јединствену казну затвора у трајању од две године и осам месеци и новчану казну у износу од 100.000,00 динара коју је дужан да плати у року од три месеца од правноснажности пресуде, а ако је не плати у наведеном року, иста ће бити замењена казном затвора и то тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Окривљени В.П. је обавезан да на име неплаћеног пореза уплати држави износ од 33.025.163,00 динара, у року од шест месеци од дана правноснажности пресуде. Окривљени В.П. је обавезан да суду на име паушала плати износ од 5.000,00 динара, а на име трошкова кривичног поступка солидарно исплати суду заједно са окривљеним Ж.М. износ од 35.000,00 динара у року од 60 дана од правноснажности пресуде. Оштећена је ради остваривања имовинскоправног захтева упућена на парницу.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 430/15 од 09.09.2015. године одбијене су као неосноване жалбе Основног јавног тужиоца у Шапцу, окривљеног В.П. и његовог браниоца, а пресуда Основног суда у Шапцу К 555/14 од 06.04.2015. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости је благовремено поднео бранилац окривљеног В.П., адвокат О.П., у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног В.П., налазећи да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Бранилац окривљеног В.П. у захтеву за заштиту законитости истиче повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП и у вези са њом наводи да је у конкретном случају примењен закон који се не може применити, јер је суд морао да примени, у односу на окривљеног В.П., раније важећи Кривични законик или Закон о пореском поступку и пореској администрацији, а не сада важећи Кривични законик.

Одредбом члана 172. став 2. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, који је важио у време извршења предметних кривичних дела, је прописано да ко у намери, да у потпуности или делимично, избегне плаћање пореза, даје лажне податке о чињеницама које су од утицаја на утврђивање пореза или такве чињенице не пријави, или ко не утврди порез или га утврди у износу мањем од оног који је у складу са прописом дужан да сам утврди, а износ пореза чије се плаћање због тога избегава прелази 100.000,00 динара казниће се затвором до три године и новчаном казном. Ставом 3. истог члана је прописано да ако износ обавезе из става 1. овог члана чије се плаћање избегава прелази 3.000.000,00 динара учинилац ће се казнити затвором од једне године до 10 година и новчаном казном.

Одредбом члана 229. став 1. Кривичног законика ("Службени гласник РС" бр. 85/2005, 88/2005, 107/2005), који се примењивао од 01.01.2006. до 10.09.2009. године, је прописано да ко у намери да потпуно или делимично избегне плаћање пореза, доприноса или других прописаних дажбина, даје лажне податке о законито стеченим приходима, о предметима или другим чињеницама које су од утицаја на утврђивање оваквих обавеза или ко у истој намери, у случају обавезне пријаве, не пријави законито стечени приход, односно предмете или друге чињенице које су од утицаја на утврђивање оваквих обавеза или ко у истој намери на други начин прикрива податке који се односе на утврђивање наведених обавеза, а износ обавезе чије се плаћање избегава прелази 150.000,00 динара, казниће се затвором до три године и новчаном казном. Ставом 3. истог члана је

прописано да ако износ обавезе из става 1. овог члана чије се плаћање избегава прелази 7.500.000,00 динара, учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година и новчаном казном.

Одредбом члана 229. став 1. Кривичног законика ("Службени гласник РС" бр. 85/2005, 88/2005, 107/205, 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013 и 108/2014), који се примењује од 11.09.2009. године, је прописано да ко у намери да потпуно или делимично избегне плаћање пореза, доприноса или других прописаних дажбина, даје лажне податке о законито стеченим приходима, о предметима или чињеницама које су од утицаја на утврђивање оваквих обавеза или ко у истој намери, у случају обавезне пријаве, не пријави законито стечени приход, односно предмете или друге чињенице које су од утицаја на утврђивање оваквих обавеза или ко у истој намери на други начин прикрива податке који се односе на утврђивање наведених обавеза, а износ обавезе чије се плаћање избегава прелази 150.000,00 динара казниће се затвором од шест месеци до пет година као и новчаном казном. Ставом 3. истог члана је прописано да ће износ из става 1. овог члана чије се плаћање избегава прелази 7.500.000,00 динара учинилац ће се казнити затвором од две до десет година и новчаном казном.

Из списка предмета произилази да је окривљени В.П. побијаним пресудама оглашен кривим да је учинио два кривична дела из члана 229. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, јер је у периоду од 01.01.2005. године до 31.12.2005. године, као одговорно лице „у намери да избегне плаћање пореза на додату вредност дао лажне податке који су од утицаја на утврђивање пореске обавезе, тако што је.....сачинио и пореској управи поднео пореске пријаве пореза на додату вредност у којима је увећао износ претходног пореза за укупно 33.025.163,00 динара....“, те што је у периоду од 28.01.2005. године до 30.12.2005. године „у намери да потпуно избегне порез на доходак грађана – порез на остале приходе, прикрио и није пријавио чињенице које су од значаја за утврђивање пореске обавезе тако што је са рачуна предузећа „Д. к.“ Ш, чији је био власник и директор, подигао готов новац у износу од 43.379.992,00 динара, лажно приказујући у пословној документацији свог предузећа да је новац исплатио М.Ж....., а окривљени П. је новац задржао за себе не утврдивши, не пријавивши надлежним пореским органима и не уплативши по одбитку порез на доходак грађана – порез на остале приходе у укупном износу од 8.263.020,00 динара...“. Надаље, из списка предмета произилази да је оптужницом Општинског јавног тужиоца у Шапцу Кт 311/08 од 14.04.2008. године окривљеном стављено на терет извршење два кривична дела из члана 229. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, а који законик је у време подношења оптужног акта прописивао да је за то дело предвиђена казна затвора од једне до осам година и новчана казна, и по којем је окривљени оглашен кривим правноснажним побијаним пресудама, што се може закључити и из утврђених појединачних казни окривљеном В.П. (које казне притом нису ублажене) у трајању од по једне године и шест месеци, дакле испод границе прописане каснијим изменама овог законика.

Врховни касациони суд налази да је кривично дело избегавање плаћања пореза које је било прописано чланом 172. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, који закон је важио у време извршења предметних кривичних дела, инкорпорирано у Кривични законик, који је ступио на снагу

01.01.2006. године, као кривично дело пореска утаја из члана 229. КЗ и по ком кривичном закону је окривљени В.П. оптужен, а касније и оглашен кривим.

Полазећи од наведеног и цитираних законских одредби, по налажењу Врховног касационог суда, а имајући притом у виду одредбу члана 5. Кривичног законика који регулише временско важење кривичног законодавства и примену блажег закона, као и запрећену казну за кривично дело избегавање плаћања пореза из члана 172. ства 3. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, те запрећену казну за кривично дело пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. Кривичног законика (који се примењивао од 01.01.2006. до 10.09.2009. године) и запрећену казну за кривично дело пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. Кривичног законика (који се примењује од 11.09.2009. године), овај суд налази да је одредба члана 229. став 3. у вези става 1. Кривичног законика који се примењивао од 01.01.2006. године до 10.09.2009. године, по којем је окривљени оптужен и оглашен кривим и којим је за предметно кривично дело била прописана казна затвора од једне до осам година и новчана казна, у конкретном случају најблажи за учиниоца - окривљеног В.П.

Из изнетих разлога, по оцени овог суда, неосновано се у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног В.П. истиче да је у побијаним пресудама повређен закон у смислу члана 439. тачка 2) ЗКП.

Поред тога, бранилац окривљеног у захтеву истиче да је првостепени суд био непрописно састављен, те да је побијана првостепена пресуда донета уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 3) ЗКП, што није законски разлог предвиђен одредбом члана 485. став 4. ЗКП, због којег окривљени преко браниоца може поднети овај ванредни правни лек, због чега је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде, у односу на одбијајући део на основу члана 491. став 1. ЗКП, а на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП у делу у којем је захтев одбацио као недозвољен.

**Записничар-саветник
Ивана Тркуља Веселиновић,с.р.**

**Председник већа-судија
Бата Цветковић,с.р.**